SLAWIANIN

TOM DRUGI.

Sławianin.

TYGODNIK

DLA

RZEMIOSŁ, ROLNICTWA, HANDLU,

DOMOWEGO GOSPODARSTWA

I DLA POTRZEB PRAKTYCZNEGO ŻYCIA W OGÓLNOŚCI.

przez

A. M. KITAJEWSKIEGO

Professora w Uniwerstyecie Królewskim Warszawskim i t. d.

Tom II.

Z jedénastą rycinami na kamieniu, a pięcią na drzewie rytemi

WARSZAWA

NAKŁADEM WYDAWCY, W DRUKARNI JÓZEFA WĘCKIEGO

PRZY ULICY SENATORSKIÉJ № 463.

1830.

PRZED-MOWA.

Nieszczędziliśmy ani mozołu ani nakładów aby godnie odpowiedzieć położonemu w nas zaufaniu Łaskawych Czytelników tego pisemka, i zasłużyć na nowe względy. Jakoż nietrudno będzie dostrzedz, że poprawnością, doborem przedmiotów ogólnéj użyteczności, starannością typografii, liczbą kosztowniéjszych rycin i wielą innemi względami, niniéjszy tomik przewyższa swego poprzednika. Przy niedostatku w języku ojczystym przewodników, któreby w główniéjszych odnogach wiadomości zakresem naszego pisma objętych, mogły służyć za niemylną pod-ręczną skazówkę, zwłaszcza tym co są poczynającemi w swym zawodzie,— należało nam więcéj starać się o przesiedlenie takowych wzorów z obcych na ojczystą ziemię, aniżeli uganiać się za niedość ugruntowanemi zwykle nowościami, bez zaspakajającéj rękojmii, bez związku, bez następstwa, jakie albo zbyt często zawodzą łatwo-wiernych i na daremne koszta, na stratę czasu i pracy narażaiąc nieświadomych rzeczy, obudzają wstręt i obawę nawet do naypożądańszych przed-sięwzięć, albo które takim tylko prawdziwy pożytek przynieść mogą, co z całym tokiem, z całą koleją stopniowych udoskonaleń przedmiotu są obeznani. Dla tego to w obecnym tomiku więcéj jeszcze jak w piérwszym znalazła ta myśl rozwinięcia: co powinnoby zapewnić pismu nie samą tylko przemijającą czasową użyteczność. Ma tu np. ziemanin: całkowite praktyczne traktaty o uprawie i wielorakich użytkach Kartofli, dwóch najznakomitszych rolników, to jest *J.-N. von Schwerz*,

wyjęty z jego klassycznego dzieła (*), i P. *W. A. Kreyssig* (**), tudzież częściowe uwagi nad uprawą tegoż ziemio-płodu, niemniéj sławnego francuzkiego Ziemianina P. *C.-J.-A. Mathieu de Dombasle*, które późniéj uzupełnić zamierzyliśmy; ma przepisy uprawy buraków, wyjęte z tegoż samego powyżéj wspomnionego dzieła *v. Schwerza*; ma opis główniéjszych pługów tak zwanych szczudłowych czyli płózowych zebrany z najlepszych źrzódeł. Dla bliższego poznania ziemi naszéj, umieściliśmy treściwy Rys geognostyczny kraju, korzystnie znanego Geognosty, który poświęciwszy kwiat swego życia śledzeniom geognostycznym téj krainy, przez swe światłe i gruntowne prace nabył niezaprzeczonego prawa do narodowéy wdzięczności, — i wiele innych niemniéj ważnych, a dużo pracy kosztujących artykułów, dla których łatwiéjszego wyszukania, oprócz spisu abecadłowego, który do tego jak i do poprzedzaiącego tomu jest dodany, zamieściliśmy tu spis systematyczny, mieszczący przedmioty obu tomików razem. Znaczna liczba przedmiotów tego tomu, a osobliwie obliczenie tablicy rozszérzalności od ciepła ciał stałych, tyle do sumiennego wypracowania wymagały czasu, że siédm ostatnich numerów pisma, które przez trzy piérwsze kwartały ze skrupulatną punktualnością wychodziło, zbytecznie opóźnione być musiały, co naturalnie wstrzymało dalszy bieg onego.

Wydawca jest bez-pośrzednio odpowiedzialny za artykuły własnego wypracowania, jakiemi są wszystkie bez podpisu będące, tudzież opatrzone znakami — *Y.* —, — *W.* —, lub *W. Sł.* Po-

(*) *Anleitung zum praktischen Acker-bau.*
(**) *Der Kartoffel-bau im Grossen, 2te Auflage.*

szanowanie prawa własności nakazuje nadmienić, iż materyały do artykułów z podpisem —*A.*—, —*L.*— były dostarczone przez WW. Magistrów Filozofii, piérwszy przez *Fortunata Janiszewskiego*, drugi przez *Józefa Bełzę*, oznaczone zaś podpisem —*S.*— dostarczył zacny nieod-żałowany ś. p. Magister Filozofii *Adam Podymowicz.* Artykuły oznaczone —*R.*— i —*B.*— były czerpane z rapportów Professorów, piérwszy W. *Hann*, drugi W. *Rybickiego.* Oznaczonych —*P.*— tudzież *B.* jest autorem W. Magister *Antoni Cyprysiński*, a oznaczonych —*C.*— W. *Chlebowski.* Prócz tym szanownym uczonym, wynurzenie należne podziękowania, za udzielane światłe pomoce WW. Prof. Uniwersytetu *Armińskiemu*, *Frączkiewiczowi*, (*A. F.* lub —*F.*—) i *Jarockiemu* (—*J*—), jest dla nas najmilszą powinnością.

SPIS RZECZY T. II.

SPIS RZECZY
TOMU II.
(*Liczby wskazują stronicę.*)

SPROSTOWANIE OMYŁEK.

W Tomiku Iwszym

Strona	*wiérsz*	*zamiast*	*popraw*
1	4ty dewizy i 1szy textu	tak jak oni	jak i oni
95	5ty od dołu	rudéy	rudy
106	1wszy od dołu w przyp.	przykład	przekład
164	4ty od dołu	1110	1120.

W Tomiku IIgim, oprócz sprostowanych na str. 64., 80 i 400, pozostają do poprawienia następujące:

Strona	*wiérsz*	*zamiast*	*popraw*
43	2gi od dołu w przyp.	*concretione*	*concrétionné*
177	2gi dewizy	calidumquae	calidumque
241	7my dewizy	*sicis*	*siccis*
397	15sty od góry	*Tab. XXIV. i XXV.*	*Tab. XXV. i XXVI.*
400	4ty od góry w przyp.	*Tab. XXIV. i XXV.*	*Tab. XX i XXVI.*
401	5ty dewizy	de-loups	de loups.

SPIS RYCIN.

W Tomiku Iwszym Sławianina.

a) Litografowanych dziewięć.

b) Dwie ryte na drzewie.

W Tomiku IIgim Sławianina.

a) Litografowanych jedénaście.

b) Rytych na drzewie pięć.

SPIS SYSTEMATYCZNY ARTYKUŁÓW *objętych w Tomach I. i II. Sławianina.*

(*Liczby wskazują* Numer Pisma; — *wiadomości drobiazgowe* (z Telegrafu) *są dane* cursivo).